

ازدواج از دیدگاه حسابداری

محمد پورغلامی - کارشناس اداره تحقیقات و برنامه‌ریزی بانک سپه

ازدواج در دین اسلام از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و همگان آن را سنت پیامبر می‌دانند. اما ازدواج در عصر جدید با اندکی تفاوت نسبت به سال‌ها و سنوات قبل همراه است، و این اندک تفاوت نیز ریشه در افزایش بسیار هزینه ازدواج در سال‌های اخیر دارد. امروزه بعضاً مخارج ازدواج برای جوانان تبدیل به کابوسی بزرگ شده‌است و در بسیاری از مواقع سدر راه تحقق سنت پیامبر(ص) می‌گردد.

تاکنون این امر خطیر از دیدگاه‌های مختلفی چون روانشناسی، جامعه‌شناسی و... مورد بحث و بررسی قرار گرفته و نقش و اهمیت آن همواره مورد توجه صاحب‌نظران امر بوده و هست، اما چندی است که این موضوع همیشه مطرح، مورد توجه حسابداران نیز قرار گرفته و حسابداران هم مباحث مالی ازدواج را تحت بررسی قرار داده‌اند. یکی از این افراد ویکتور شیهان (Victor Sheahan) حسابدار صنعتی گروه الکترونیکی ترالی ایرلند است. آنچه در ادامه می‌خوانید، برداشتی است از مقاله ایشان که در ماه می ۲۰۰۶ به چاپ رسیده است.*

مفاهیمی چون هزینه‌های ثابت و متغیر، حاشیه سود، سربر، جذب سربر و... مفاهیمی هستند که عموماً در واحدهای تولیدی بدان‌ها توجه شده و در مقالات نیز به وسیله حسابداران و مدیران مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند. با اندک دقتی می‌توان این مفاهیم را به زندگی روزمره، محیط کار و سایر موارد نیز تعمیم داد. یکی از جالبترین مواردی که مباحث

"حسابداری بهای تمام‌شده" را می‌توان در آن بررسی کرد، ازدواج است.

عموماً هنگام ازدواج عده‌ای شخص را ترغیب به این امر نموده و برخی نیز او را از انجام کار برحذر می‌دارند. سوالاتی مانند چند نفر را به مهمانی دعوت کنیم؟ مجلس عروسی در کجا برپا شود؟ چگونه مخارج ازدواج را تامین نماییم؟ و در نهایت چه کسی بایستی یک عمر اقساط هزینه‌های یک روز را بپردازد؟ از جمله سوالاتی هستند که در ذهن داماد موج می‌زنند.

براساس تئوری‌های هزینه‌یابی، تا جایی می‌توان مردم را به مهمانی عروسی دعوت کرد که حاشیه هزینه‌ها و درآمدها با هم برابر شود.

از دیدگاه حسابداری، هزینه‌ها در حالت کلی به دو دسته ثابت و متغیر تقسیم می‌شوند. در مراسم ازدواج مصداق هزینه‌های ثابت، هزینه‌هایی هستند که با افزایش تعداد مهمانان تغییر نمی‌کنند، مانند هزینه اجاره محل عروسی، هزینه گروه‌های موزیک، لباس عروس و داماد، گل، عاقد، عکاس و فیلمبردار و... این هزینه‌ها بسته به این که ۱۰ نفر مهمان دعوت شوند یا ۱۰۰ نفر، تقریباً ثابت می‌باشند، اما هزینه‌های متغیر هزینه‌هایی هستند که با افزایش تعداد مهمانان افزایش می‌یابند. به عنوان مثال، هزینه غذا و وسایل پذیرایی و...

فرض کنیم که هزینه ثابت یک عروسی ۷۵۰۰ واحد و هزینه متغیر هر مهمان ۵۵ واحد باشد. از سویی دیگر، اگر متوسط ارزش هدایای مهمانان بین ۷۵ تا ۱۲۵ واحد باشد، و با توجه به این که ارزش هدایای مهمانان نزدیک بیشتر و ارزش هدایای مهمانان دورتر کمتر می‌باشد، می‌توان نرخ ثابتی را برای کاهش ارزش هدیه‌ها در نظر گرفت. (با افزایش تعداد مهمانان، افراد دارای خویشاوندی دورتر نیز دعوت می‌شوند که بالطبع از ارزش هدیه‌های آنها کاسته خواهد شد). در این حالت، فرایند فوق را می‌توان با فرمول $Y_i = 200 - 0.75n$ بیان کرد که در آن Y_i ارزش هدیه مهمان i ام و n تعداد مهمانان است. بنابراین، در صورت دعوت نمودن یک نفر، ارزش هدیه برابر ۱۹۹/۲۵ واحد، در صورت دعوت کردن دو نفر، ارزش هدیه نفر دوم برابر ۱۹۸/۵ واحد و با دعوت سه نفر ارزش هدیه نفر سوم برابر ۱۹۷/۷۵ واحد خواهد بود. در این حالت، ارزش کل هدایای دریافتی از سه نفر معادل ۵۹۵/۵ واحد است. به عبارت دیگر، اگر تعداد n نفر مهمان دعوت شوند، مجموع هدایای دریافتی از این افراد براساس فرمول زیر قابل محاسبه خواهد بود: